

Phát triển bền vững chuỗi giá trị ngành hàng cá tra ở Việt Nam

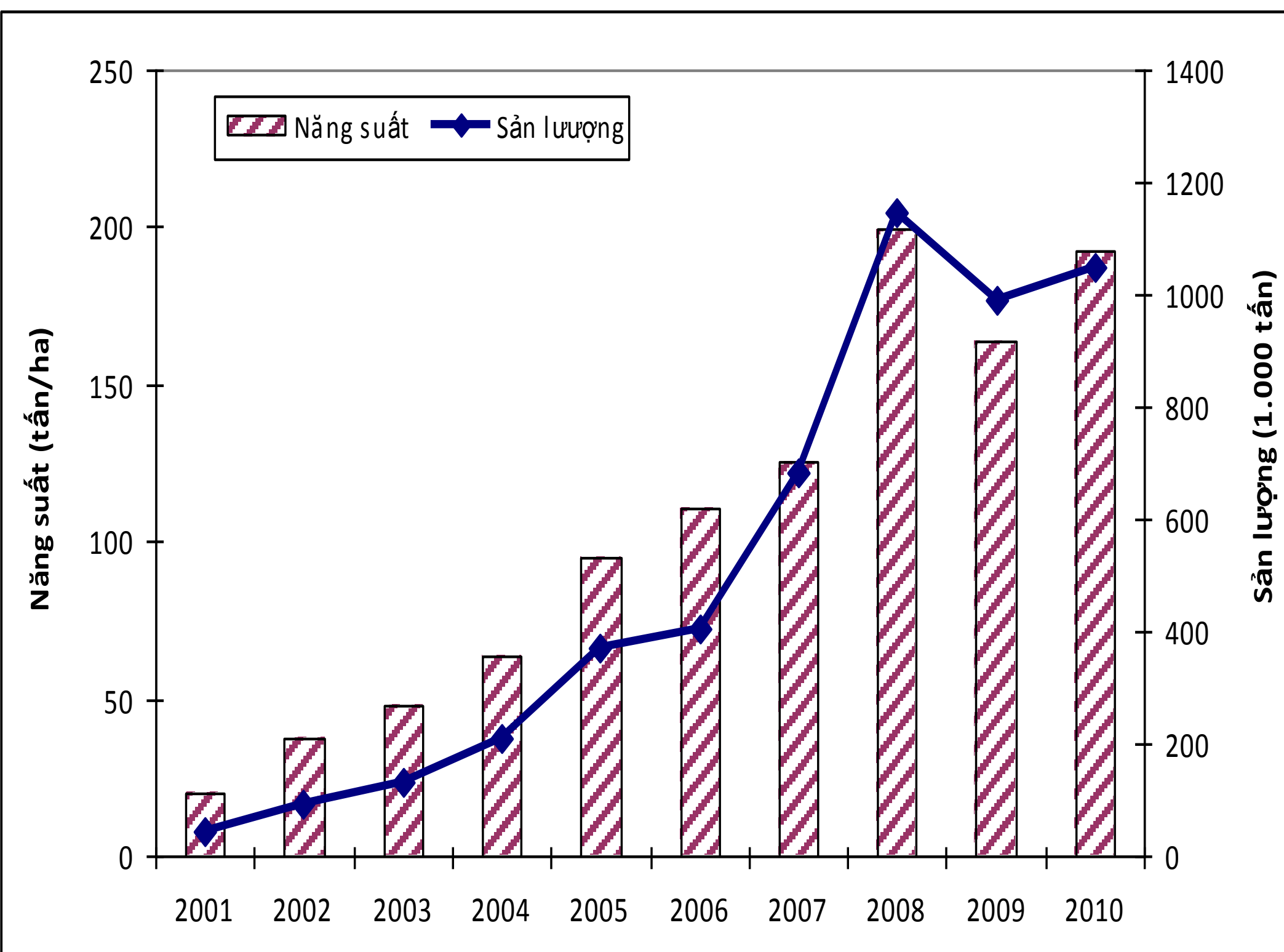

Dự án SEAT là gì?

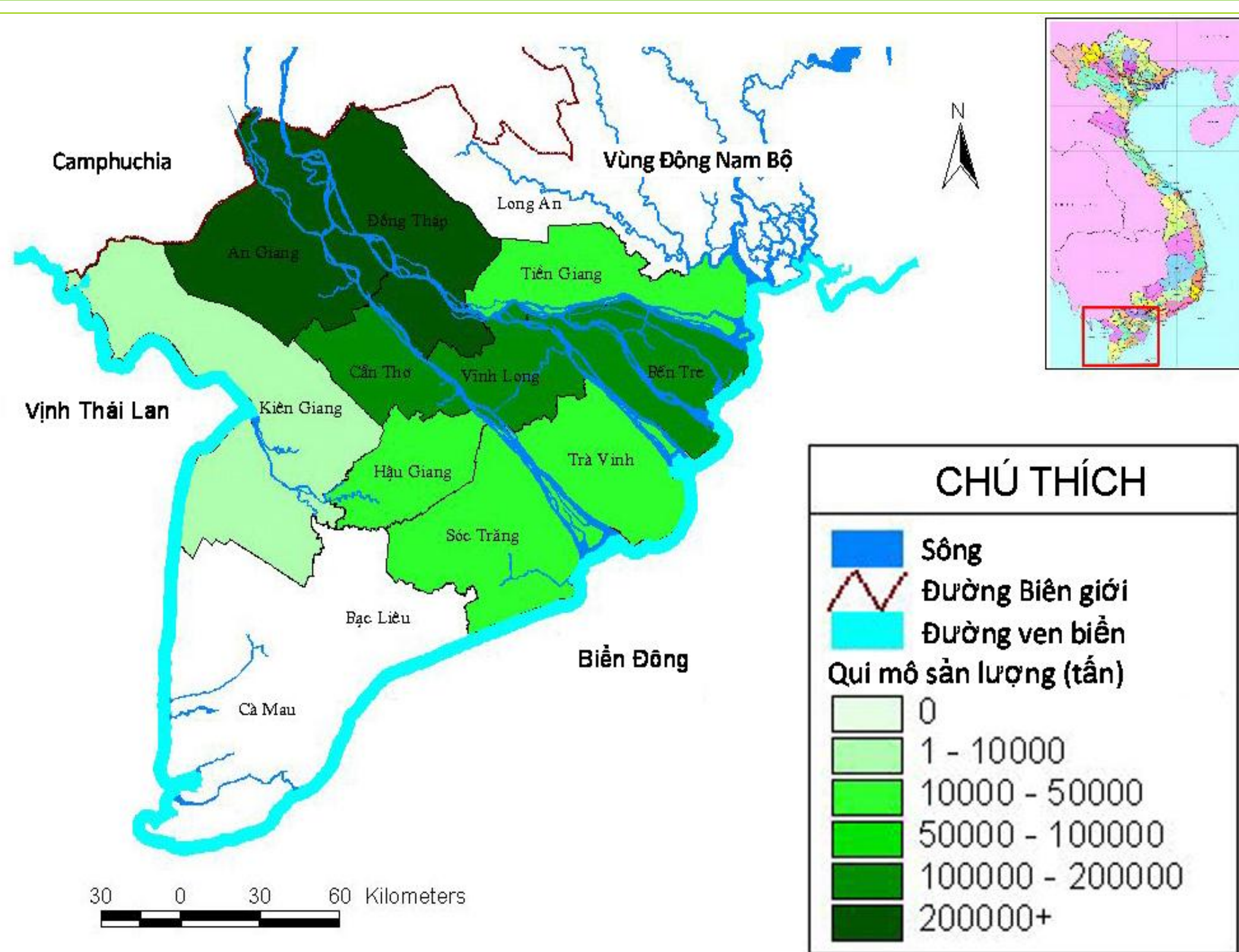
- Dự án phát triển nuôi trồng thủy sản theo chuẩn thương mại (SEAT) nghiên cứu tại bốn Quốc gia châu Á sản xuất thủy sản chính trên thế giới đó là Trung Quốc, Bangladesh, Thái Lan và Việt Nam.
- Tại Việt Nam, dự án SEAT được thực hiện bởi Trường Đại học Cần Thơ, và hiện đang tập trung vào nghiên cứu các bên liên quan dọc theo chuỗi giá trị ngành hàng cá tra để tìm hiểu và nhận diện các vấn đề phát triển bền vững liên quan đến việc sản xuất và thương mại ngành hàng này (trong phạm vi Việt Nam và Quốc tế).
- Poster này được hoàn thành dựa trên kết quả nghiên cứu trong 02 năm với các bên liên quan trong chuỗi giá trị.

Nuôi cá tra ở Việt Nam

- Ngành hàng cá tra (*Pangasianodon hypophthalmus*) ở ĐBSCL giữ một vai trò quan trọng trong lĩnh vực NTTS của Việt Nam, năm 2010 ngành công nghiệp cá tra đóng góp khoảng 40% tổng sản lượng nuôi thủy sản.
- Việc sản xuất cá tra (năng suất nuôi: tấn/ha) trong các ao nước sâu với sự đầu tư mạnh về thức ăn và thay nước đã gia tăng nhanh chóng trong những năm gần đây.

- An Giang, Đồng Tháp, Cần Thơ và Vĩnh Long là các tỉnh chủ lực trong phát triển nuôi cá tra, và đã đóng góp khoảng 76% tổng sản lượng cá tra nuôi cả nước năm 2010 (xem Bản đồ).

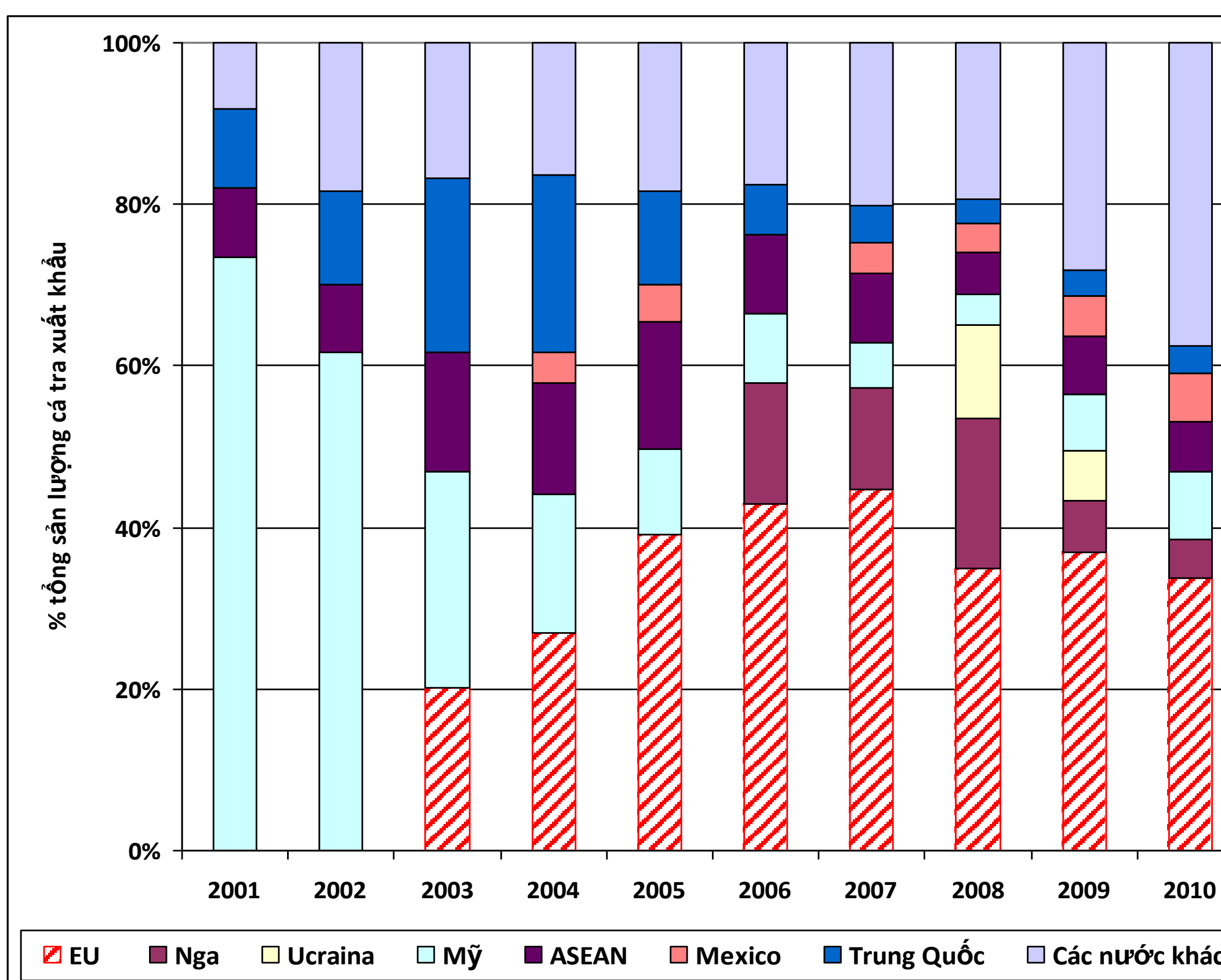
Hệ thống sản xuất

- Hệ thống nuôi cá tra ở ĐBSCL (năm 2010):
 - Nuôi ao/hàm: mật độ thả ~20-40 con/m² → năng suất đạt ~20-40 kg/m². Hệ thống nuôi này đóng góp khoảng 98% sản lượng cá tra nuôi ở ĐBSCL;
 - Nuôi bè và đăng quảng hiện nay chỉ chiếm khoảng 2% tổng sản lượng cá tra nuôi.

Thị trường & xuất khẩu

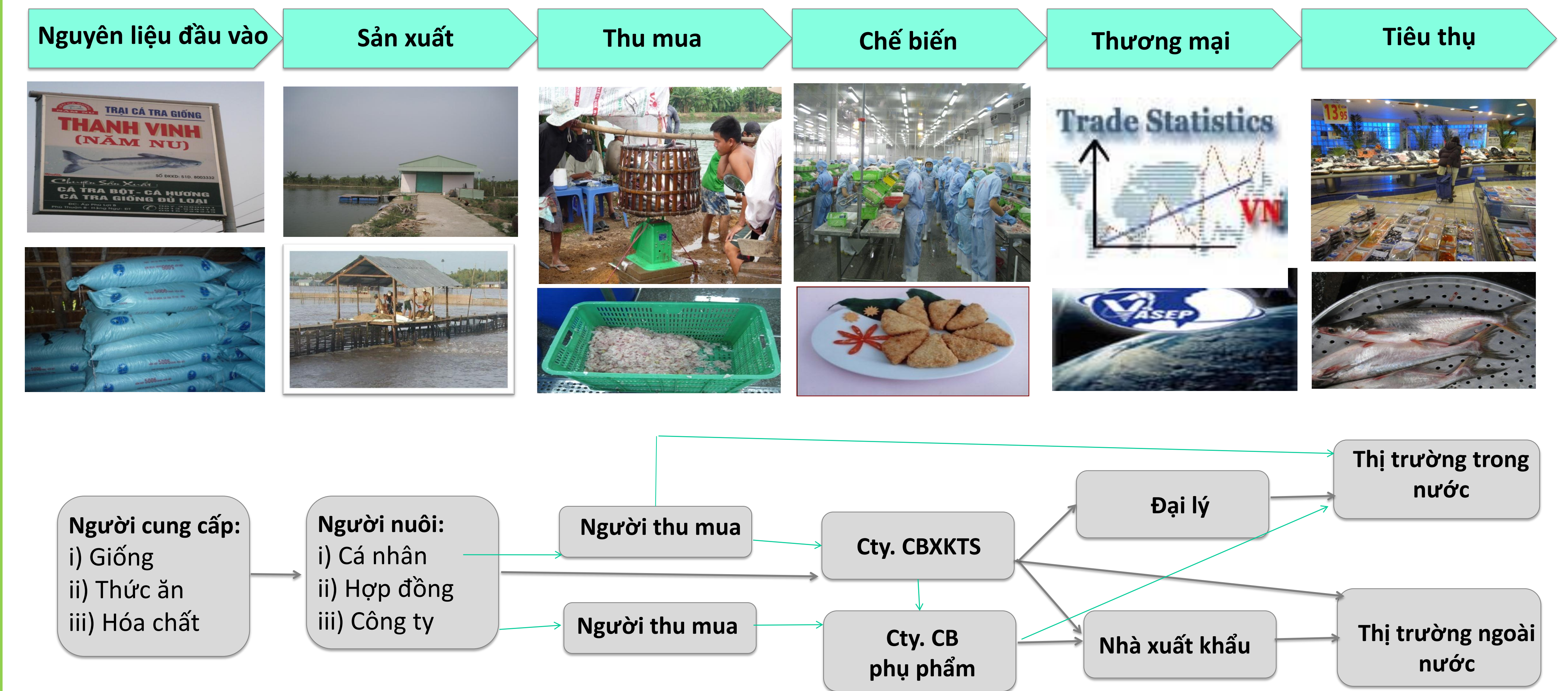
- Cá tra nuôi đã gia tăng nhanh trong việc đóng góp vào tỷ trọng xuất khẩu thủy sản Việt Nam suốt một thập kỷ vừa qua.
- Năm 2010, sản phẩm cá tra xuất khẩu đã đạt 621.955 tấn tương đương khoảng 1,4 tỷ đô la Mỹ. Xuất khẩu Cá tra chiếm 49% về khối lượng và 28% về giá trị xuất khẩu thủy sản của Việt Nam.
- Từ năm 2001 và đặc biệt từ năm 2004, thị trường tiêu thụ khá đa dạng. Thị trường Liên minh Châu Âu (EU) và Đông Âu gia tăng mạnh mẽ trong khi thị trường Mỹ có xu hướng giảm.
- Các nước châu Âu nhập khẩu cá tra nhiều: Đức, Hà Lan, Ba Lan, Ukraina, Ý, Rumania, Anh và Bỉ.

Khách hàng Châu Âu muốn gì?

- Châu Âu là thị trường tiêu thụ sản phẩm thủy sản lớn nhất trên Thế giới.
 - Khoảng 50% sản phẩm thủy sản tiêu thụ ở Châu Âu là từ nhập khẩu.
 - Châu Âu là thị trường xuất khẩu lớn nhất các sản phẩm cá tra của Việt Nam.
 - Các yếu tố ảnh hưởng đến quyết định mua sản phẩm thủy sản:
 - Nhu cầu lớn đối với thực phẩm tiện lợi: khách hàng thường thiếu thông tin/kiến thức về sản phẩm thủy sản và kỹ năng để chuẩn bị chế biến món ăn.
 - Tư tưởng về giá cả: người tiêu dùng muốn chất lượng bền vững nhưng giá thấp.
-
- vụ đồ ăn chẳng hạn căng tin, nhà hàng, bar, v.v....
- Các siêu thị chịu ảnh hưởng lớn bởi các tổ chức phi chính phủ về môi trường (NGOs).
 - Nhiều cá tra được tiêu thụ vì là một loại sản phẩm thay thế cho việc khai thác biển.

Phân lớp chuỗi giá trị ngành hàng

Nhận thức của các bên liên quan về các yếu tố tác động đến hoạt động của họ trong tương lai

Khía cạnh	Các yếu tố phát triển bền vững	Nhóm SX Giống	Nhóm nuôi cá	Cung cấp dịch vụ	Nhà máy CBTS	Nhóm quản lý
Kinh tế	Hạn chế về nguồn vốn đầu tư		*		*	
	Khó khăn trong việc tiếp cận công nghệ	*				
	Chi phí đầu vào cao			*		
Môi trường	Nguồn nguyên liệu không ổn định				*	
	Giá sản phẩm thấp và không ổn định		*		*	*
	Bệnh và dịch hại	*	*			*
	Tác động tiêu cực về môi trường					*
	Chất lượng giống giảm	*	*	*		*
Xã hội/Tổ chức	Biến động chất lượng nước và nguồn nước	*	*	*		*
	Thời tiết bất thường	*	*			*
	Mất việc do thị trường không ổn định		*		*	*
	Các quy định và chính sách thiếu hiệu quả			*	*	*

Chúng tôi mong muốn bạn tham gia với dự án! *✓ Năm tới, dự án SEAT muốn làm việc với các bên liên quan trong chuỗi giá trị để giải quyết các vấn đề về phát triển bền vững quan tâm.*
✓ Nếu bạn muốn trở thành đối tác trong các hoạt động nghiên cứu "trọng điểm" hoặc nếu bạn có các đóng góp thêm gì cho Poster này thì vui lòng liên hệ với chúng tôi.

Các thông tin thêm
 o Dự án SEAT (giai đoạn: 2009-2013) được tài trợ bởi Chương trình công việc số 7 và được điều phối bởi Trường Đại học Stirling, Vương quốc Anh.
 o Liên hệ BQL địa phương: PGS.TS. Nguyễn Thanh Phương (DD: 0913870344; Email: ntphuong@ctu.edu.vn); TS. Vũ Nam Sơn (DD: 0939480663; Email: vnson@ctu.edu.vn)
 o Liên hệ BQL dự án: TS. Francis Murray (Email: fim3@stir.ac.uk); hoặc xem trên websites: www.seat.ctu.edu.vn và www.seatglobal.eu
 o Địa chỉ: Khoa Thủy Sản, Đại học Cần Thơ, Khu 2, Đường 3/2, Quận Ninh Kiều, Tp.Cần Thơ, Việt Nam